

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 200 (211)

Olsztyn, niedziela 1 września 1946 r.

Rok II

Przed siedmiu laty

W dniu 1-go września 1939 r. hordy hitlerowskie, owo nowoczesne wcielenie krzyżactwa, ruszyły na podbój Polski, niosąc ze sobą groźbę śmierci i barbarzyńskiego terroru, pożogę i zniszczenie — niosąc ze sobą odwieczne niemieckie barbarzyństwo, tym razem wyposażone w najbardziej udoskonalone środki techniki wojennej.

Siedem lat upłynęło od owych tragicznych dni, kiedy hitlerowskie Niemcy cynicznie obnażyły przed światem swoje prawdziwe oblicze dzikiego zaborcy, kiedy równocześnie — niby bańka mydlana — przysnął sanacyjny mit o mocarstwowości, ujawniając całą słabość i zupełny brak przygotowań obronnych Polski.

Tysiące samolotów niemieckich opanowały powietrze, siejąc od świtu do nocy zniszczenie i panikę, paraliżując transport i łączność już w pierwszych dniach wojny.

Tysiące czołgów, niby stada straszliwych apokaliptycznych potworów, parły naprzód, druzgocąc najbardziej ofiarny opór żołnierza polskiego. Nieznana nam siła ognia wojsk niemieckich, znakomicie uzbrojonych, wyposażonych i przygotowanych do nowoczesnej wojny, sprowadzała naszą obronę do roli krwawej, beznadziejnej manifestacji narodu, który umiłował swoją wolność i potrafił za nią umierać.

Najpiękniejsze, najchlubniejsze czyny żołnierza polskiego w ciągu owych tragicznych tygodni września nie mogły powstrzymać koła historii, które toczyło się z nieubłaganą, błyskawiczną szybkością.

Obrona Westerplatte, Helu i Warszawy, walki pod Kutnem, pod Kockiem i na dziesiątkach innych pól bitew — przeszły do historii jedynie, jako wspaniałe, bohaterstwa czyny armii, skazanej na zagładę.

Uciekli z kraju wodzowie, uciekli najwyżsi dostojnicy państwa. Pozostał osamotniony żołnierz, bezbronny w obliczu nowoczesnej potęgi wroga — i Naród, wydany na pastwę barbarzyńskiego, cynicznego okupanta.

Długi szereg następnych lat wojennych przyprószył pyłem narastających wydarzeń wspomnienia owego tragicznego września 1939 r. Ale pamięć tych dni żyje w nas i nie wolno dopuścić, aby zaginęła mimo ostatecznego, wiekopomnego zwycięstwa i bezprzykładnej klęski germańskiego wroga.

Bowiem narody kształcą się nie na zwycięstwach swoich, ale przede wszystkim na klęskach.

Klęska wrześniowa stanowi dla nas najwymowniejszą lekcję poglądową. Uświadamia nas ponad wszelką wątpliwość, że osamotniona Polska nieuchronnie musi paść ofiarą niemieckiej agresji, że dysproporcja sił w stosunku do naszego odwiecznego wroga przesądza konieczność oparcia się o potężnego zaprzyjawnionego sprzymierzeńca.

Wrześniowa lekcja historii, zrozumiała dobrze (demokracja polska, realizując u schyłku już wojny ideę wspólnoty bratnich narodów słowiańskich. Lekcję tę pogłębiło następnie wspólnie osiągnięte zwycięstwo, za cenę wspólnie przelanej krwi, która zementowała braterstwo broni polsko-radzieckie.

Trzeba jednak, żeby prawda, płynąca z wrześniowej lekcji historii, stała się udziałem całego narodu polskiego, który w wielkiej sprawie niepodległości Ojczyzny musi ostatecznie wyzbyć się małostkowości, uprzedzeń i nieistotnych zadrażeń.

Wl. M.

Wrzesień 1939 r. nie powtórzy się Rozkaz Marsz. Żymierskiego do Wojska Polskiego

WARSZAWA, 1.9. PAP. Marsz. Żymierski wydał następujący rozkaz do żołnierzy wojsk lądowych, marynarki wojennej i wojsk lotniczych.

W dniu dzisiejszym mija 7 lat od dnia, w którym na Ojczyznę naszą napadły uzbrojone po zęby hordy hitlerowskie. Wrzesień 1939 r. przyniósł nam strasliwą klęskę, po której nastąpił tragiczny okres okupacji niemieckiej.

Klęskę wrześniową nie zawinił naród, ani żołnierz polski, który stawiał bohaterki opór przeważającym siłom wroga. Na zawsze przejdzie do naszej historii wspaniała obrona Westerplatte, Warszawy, Modlina, Okęcy i Helu. Nigdy nie zapomniemy o męstwie żołnierza, walczącego nad Bzurą i w całym szeregu innych bitew i potyczek.

Winę za klęskę wrześniową ponoszą ci, którzy stojąc w ciągu kilkunastu lat u steru rządów w państwie, nie potrafili zapewnić obrony naszej niepodległości.

Winę za klęskę wrześniową ponoszą ci, którzy w ciągu długich lat prowadzili haniebną politykę kumania się z Hitlerem, ci, którzy odrzucili pomoc, ofiarowaną przez Związek Radziecki. Winę za klęskę 1939 roku ponoszą reakcyjne rządy przedwrześniowe.

7-ma rocznica wybuchu wojny zastaje nas w wolnej i niepodległej Ojczyźnie po dwu latach niepodległego bytu państwowego. Wyzwolenie z niemieckiej rękoi zawdzięczamy wysiłkowi zbrojnému całego narodu, ofierze krwi i życia najlepszych synów Polski.

Wyzwolenie z niemieckiej niewoli zawdzięczamy mądrej i przewidującej polityce, kierowanej przez Krajową Radę Narodową, Obozu Demokratycznego, który zerwał z błędami przeszłości i zapewnił nam skuteczną pomoc ze strony Związku Radzieckiego i jego potężnej Armii Czerwonej.

Zwycięstwa, zdobytego za cenę tak wielkich wysiłków i wyrzeczeń, nie wolno nam marnować. Nie wolno nam powtarzać błędów przeszłości. Zjednoczeni pod sztandarami demokracji, w oparciu o sojusz z ZSRR i innymi państwami słowiańskimi i jednocześnie umacniając przyjazne stosunki z naszymi zachodnimi sojusznikami, musimy pilnie spoglądać w kierunku granicy zachodniej, za którą odwieczny wróg nie porzuca myśli o odwiecie.

Wojsko Polskie jest dziś silniejsze, niż kiedykolwiek. Jego siłę stanowi niezrównany

duch bojowy i oddanie sprawie, której służy. Jego siłę stanowi doskonałe nowoczesne wyposażenie. Jego siłę stanowi braterskie przyznanie z najpotężniejszą armią świata — Armią Czerwoną.

Okres, jaki minął od dnia odzyskania niepodległości, był okresem trudnym, ale twórczym i owocnym pracy. Pomimo klód rzuconych pod nogi przez reakcję, przez rozbijaczy jednostki narodowej, obóz demokratyczny osiągnął ogromne sukcesy we wszystkich dziedzinach naszego życia państwowego i utrwał w referendach fundamenty naszego ustroju ludowego.

W ciągu tego okresu, pod kierownictwem obozu demokratycznego wzmocniło się i krzepło także rasze odrodzone Wojsko Polskie. Odbudowany przemysł polski zaopatruje dziś nasze oddziały w umundurowanie i ekwipunek. Wychowaliśmy i rozwijamy kadry oficerów i podoficerów zawodowych, którzy dziś szkolą nowe roczniki, powołane z pierwszego normalnego poboru. Świeżo przybyli żoł-

nierze przejmują tradycje naszych zwycięskich bojów z Niemcami — nasi frontowcy przekazują im chwałę oręża polskiego.

Naród polski kocha swoje wojsko i ufam. Naród powierzył Wam, żołnierze, najodpowiedzialniejszą, ale i najzaszczytniejszą służbę. Wy stoicie na straży granic, suwerenności i demokratycznego ustroju Rzeczypospolitej.

Bądźcie godni okazanego Wam zaufania. Wypełnijcie z honorem wszelkie zadania, jakie stawia przed Wami Rzeczpospolita. Pilnie opanowujcie sztukę wojenną, uczcie się doskonale walczyć bronią, utrzymujcie wysoki poziom dyscypliny.

Wzorowe wypełnianie przez Was obowiązków żołnierskich w czasie pokoju jest gwarancją, że potraficie odeprzeć wszelkie zakusy wroga, że nigdy nie dopuścicie do powtórzenia się tragicznego września 1939 roku.

Grecja grozi bombą atomową Dyskusja na Konferencji Pokojowej

PARYŻ, 1.9. PAP. Korespondent PAP donosi: „Po niespodziewanym wniosku Grecji o włączenie do porządku obrad najbliższego posiedzenia konferencji pokojowej rezolucji, zalecającej Radzie ministrów spraw zagranicznych rozpatrzenie pretensji terytorialnych Grecji wobec Albanii, głos zabrał min. Molotow. Molotow zdemaskował istotne intencje wniosku greckiego, wykazując, iż Grecji chodzi o

odwrócenie uwagi świata i własnego narodu od spraw wewnętrznych.

Delegat Jugosławii Pijade dowiódł, iż Grecji — jak wynika z dokumentów — chodzi rzekomo o bezpieczeństwo swych granic, przy czym bierze ona już nawet pod uwagę bombę atomową. W ten sposób rząd Tsaldarisa tworzy zarzewie niebezpieczeństwa wojennego na Balkanach.

La Guardia mówi o Polsce Zgodna praca nad odbudową

NOWY JORK, 1.9. PAP. Generalny dyrektor UNRRA, La Guardia, wygłosił przed jedną z największych radiostacji Stanów Zjednoczonych przemówienie, w którym przedstawił swój pobyt w Polsce oraz omówił dotychczasowe osiągnięcia i potrzeby naszego kraju.

Poświęciwszy wiele słów martyrologii Polski w okresie okupacji, La Guardia oświadczył m. in.:

„Trzeba będzie najmniej 25 lat, ażeby

usunąć gruz z Warszawy i odbudować ją. Polska jest kierowana obecnie przez Rząd Tymczasowy, uznany przez cały naród. Pod opieką tego rządu można zanotować postępy w różnych dziedzinach życia. Rolnictwo znajduje się na dobrej drodze rozwojowej i tegoroczne zbiory będą o przynajmniej 35 proc. wyższe, niż w roku 1945.

Wszystkie partie polityczne, różniące się między sobą w poglądach polityczno-ekonomicznych, zgadzają się całkowicie co do potrzeb kraju i pragną pełnej jego odbudowy. Politycy w Polsce są bardzo aktywni, ale uważam, że za granicą jest stanowczo za dużo gwaru i dyskusji na temat polskiej polityki.

11 SESJA KRN

WARSZAWA, 1.9. PAP. Biuro Prezydialne Krajowej Rady Narodowej komunikuje, że posiedzenia 11-jej sesji KRN odbędą się w dniach 20 i 21 bm.

ZOŁNIERZE ANDERSA

ZASTAPIĄ JEŃCÓW NIEMIECKICH

LONDYN, 1.9. PAP. Komentarz agencji Reutersa, omawiając instrukcje wydane dla członków t. zw. „Korpusu Przystosowania” stwierdza m. in., że Polacy — członkowie korpusu przystosowania zostaną użyć w ramach batalionów roboczych do pracy w Anglii, a miejsce jeńców niemieckich, którzy będą odesłani do domu.

MOŁOTOW WYJECHAŁ DO MOSKWY

PARYŻ, 1.9. PAP. Wczoraj min. Molotow opuścił Paryż udając się do Moskwy. Rzecznik francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył, że wobec tego nie odbędzie się zapewne zebrań Wielkiej Czwórki, wyznaczone na poniedziałek.

Ostatnie słowo oskarżonych Proces norymberski dobiega końca

NORYMBERGA, 1.9. PAP. W dniu wczorajszym oskarżeni w procesie norymberskim wygłosili swe ostatnie słowo.

Następnie przewodniczący Trybunału Lawrence oznajmił, że rozprawa publiczna zostaje odroczone do dnia 23 bm., w którym to dniu Trybunał ogłosi wyrok.

Na ławie oskarżonych zasiadli wszyscy podsądni. Nie brakowało również Rudolfa Hessa, który zjawił się po raz pierwszy w bieżącym tygodniu. Oskarżeni byli na ogół opanowani, ale wyglądali bardzo blado w ostrym świetle reflektorów, które oświetlały salę, by umożliwić fotografom dokonania zdjęć.

W swych ostatnich przemówieniach oskarżeni usiłowali przeważnie nie tylko zrzucić odpowiedzialność za siebie osobście, lecz i wybielić naród niemiecki.

Jako pierwszy z oskarżonych zabrał głos Hermann Goering.

Oskarżony oświadcza z patosem: „Naród niemiecki lojalnie i odważnie zniósł ciężary wojny, naród niemiecki nie ponosi winy. Historia kiedyś wykaze, że to, co mówię, jest prawdą. Potępiam i odrzucam z całą stanowczością twierdzenie, jakobyśmy dążyli do narzucenia naszego panowania innym narodom (?)”.

Po Goeringu zabrał głos Rudolf Hess, który złożył długie, niezwykle mętne i pełne sprzeczności oświadczenie, które zostało wreszcie przerwane przez przewodniczącego Trybunału.

Wyraził zadowolenie z tego powodu, że „spełnił swój obowiązek jako Niemiec, narodowy socjalista i lojalny wyznawca Fuehrera. Oskarżenie ze strony wroga poczytuje sobie za honor. Jest bardzo wolony, że mógł pracować „w najświetniejszym okresie, jaki miał naród niemiecki od tysiąca lat”.

B. minister Ribbentrop mówił szybko i potocznie o swej 20-letniej pracy, której celem było „naprawienie krzywdy traktatu wersalskiego”.

Broniąc się podobnie, jak inni oskarżeni Keitel tłumaczy, że Hitler kierował partią i niemieckimi siłami zbrojnymi w sposób absolutny. Mówi wreszcie, że gdyby miał jeszcze raz ponosić podobną odpowiedzialność wybrałby raczej śmierć.

„Gubernator generalny” w Polsce Hans Frank uderzył w ton religijny: „Bóg wydał wyrok na Adolfa Hitlera i wykoruje go. Oby nasz naród mógł zejść z tej drogi, ponieważ droga Hitlera była drogą bez Boga, drogą ku katastrofie i śmierci”.

ZGODNYM CHÓREM GŁOSÓW POPARLI UCZESTNICY KONFERENCJI słuszne postulaty gospodarcze naszego Okręgu

W dalszym ciągu naszego pierwszego sprawozdania z konferencji w sprawie uruchomienia przemysłu, która odbyła się na Ratuszu z udziałem licznych przedstawicieli władz centralnych, podajemy przebieg dyskusji nad referatami ob. ob. inż. J. Marzyńskiego i inż. J. Kossa.

W dyskusji tej wzięli udział zarówno członkowie przybyłej do Olsztyna Komisji Międzyministerialnej, jak i przedstawiciele władz lokalnych.

STAN ZALESIENIA OKRĘGU

Ob. Tokarski, delegat Min. Leśnictwa do spraw przemysłu drzewnego, kładł nacisk na konieczność usunięcia sporów kompetencyjnych, powodujących szereg szkodliwych powikłań.

Dyr. Soboczyński, jak również ob. Kwiatyński poruszyli kwestię zalesienia naszego okręgu, jako bazy surowcowej dla przemysłu drzewnego. Z ich wyjaśnień wynika, że jakkolwiek lasy mazurskie zajmują obszar nie wiele większy od przeciętnego zalesienia innych województw, to jednak z uwagi na rabunkową gospodarkę okupanta, który wywodził z Polski 280 mil. m. sześć drewna, stan zalesienia woj. olsztyńskiego należy uznać za dość wysoki.

Ob. inż. Zieliński, delegat Centralnego Urzędu Planowania, stwierdza, że rozwój przemysłu w okręgu mazurskim uwarunkowany jest przede wszystkim rozwojem przemysłu energetycznego, który ze swej strony wymaga rozwoju przemysłu drzewnego (słupy).

Ob. K. Szmulewicz (Min. Przem.) występuje z wnioskiem powołania egzekutywy konferencji dla realizacji powziętych na niej uchwał. Wnosi również o upłynnienie kredytów już przyznanych naszemu województwu na odbudowę i inwestycje.

UWAGI WICEMINISTRA

Zabierając głos na tematy, poruszone przez swoich przedmówców, wiceminister Czajkowski stawia zasadnicze pytanie: do jakiej roli gospodarczej predystynowany jest okręg mazurski? Czynniki miejscowe, zdaniem mówcy, nieco przekraczają możliwości surowcowe województwa. Stan zalesienia okręgu stanowi zaledwie 18,5% ogólnej jego powierzchni, gdy przeciętna zalesienia Polski wynosi około 15% powierzchni. Podobnie rzeczy się mają z łąkami, których znaczna część pozostała po tamtej stronie granicy. Mówiono wiele o deficytowości tego okręgu za czasów niemieckich i kładziono nacisk na wielkie sumy, jakie asygnował rząd Rzeszy na je-

go rozwój gospodarczy. Ale nas nie stać na tak wielkie wkłady.

Wiceminister chciałby wysondować, ile słuszności jest w tym, co się mówiło na uzasadnienie potrzeby rozbudowy poszczególnych gałęzi przemysłu w tym okręgu, a co z tego należy złożyć na karb propagandy? Teren jest niewątpliwie zaniedbany. Dotychczasowe wyniki jego zagospodarowania są niewystarczające. Nawet woj. szczecińskie wyprzedziło okręg mazurski. Jest to zagadnienie, które należy zbadać. Trzeba stworzyć warunki sprzyjające napływowi większej liczby osadników. Wieś odbuduje miasto.

Obok niewątpliwie ważkiego zagadnienia rozwoju przemysłu energetycznego istnieje nie mniej ważne zagadnienie komunikacji. Przechodząc z kolei do poruszonej przez jednego z przedmówców sprawy eksploatacji torfowisk, mówca wyraża pogląd, że należy wprzód zbadać możliwości zbytu.

NIE LEGENDA,

LECZ RZECZYWISTOŚĆ

Ob. inż. J. Marzyński, nawiązując do kwestii deficytowości okręgu, stwierdza, że nie jest to bynajmniej legenda, lecz rzeczywistość. Okręg jest biedny. Dowodem tego mogą być chociażby trudności przy angażowaniu robotników i pracowników do fabryk. Ludzie pracy gawitują ku innym województwom o lepszych warunkach na urządzenie się. Lesistość okręgu również nie należy do legend. Mamy 18,5% powierzchni lasów o wysokich gatunkach drzew. Trzeba je nie eksploatować, lecz przerabiać na miejscu, aby województwo nasze nie stało się bazą surowcową dla innych dzielnic Państwa.

Na tle tej rzeczywistości musimy jak najlepiej wykorzystać nasze możliwości rozwojowe. Opracowane plany rozbudowy przemysłu są gospodarczo w pełni uzasadnione. Mówca w całej rozciągłości podtrzymuje też wnioski kredytowe i prosi o realizację już przyznanych kredytów, zwłaszcza 24 mil. na odbudowę fabryki Schichau w Elblągu. Jeżeli, ciągnie dalej mówca, odbudujemy zakłady drzewne i fabrykę młocarni w Dobrym Mieście, to wymarłe dziś miasto zatętni życiem. W ślad za robotnikami pójdą tam rzemieślnicy, kupcy i drobni przemysłowcy.

Ob. J. Marzyński popiera również plan t.zw. Miejscowego Przemysłu, który zdaniem mówcy, musi być zrealizowany jeżeli nie w całej pełni, to przynajmniej w granicach możliwości.

PRAWDA O LASACH

Ob. Tokarski w odpowiedzi na pytanie, jaka jest rola gospodarcza naszego okręgu, wyjaśnia, że na ziemi tej są dwie puszcze — skomasowane obszary lasów, gdzie lesistość sięga 30 - 40%. Powierzchnie nie są sobie równe. Nasza powierzchnia jest trzykrotnie bogatsza, niż w Polsce Centralnej. Nasze lasy mogą dostarczyć rocznie około 1 mil. m. sześc. grubizny, co stanowi wartość 500 mil. zł.

Wicemin. Czajkowski, reasumując dotychczasowy przebieg obrad, przyznaje, że lasy mazurskie są momentem decydującym dla rozwoju życia gospodarczego w okręgu. Natomiast cegielnie, oparte na wywozie, są jego zdaniem nonsensem gospodarczym, a to ze względu na koszty i stan transportu.

BŁĘDNE KOŁO

Obecny na sali przedstawiciel przemysłu budowlanego przyznaje wiceministrowi słuszność, że wprzód trzeba odbudować wieś. Ale odbudowa wsi wymaga cegły, dachówki... W przewidywaniu ruchu budowlanego na terenie województwa uruchomiono kilkanaście zakładów. Tymczasem ruch budowlany zawiódł, a zamówienia z Polski Centralnej ustały. I dziś ta gałąź przemysłu stoi wobec alternatywy zredukowania 800 robotników i znacznego ograniczenia produkcji. Wszystko się rozbiła o brak kredytów na odbudowę.

W odpowiedzi na powyższe uwagi ob. wiceminister stwierdza, że jest to skutek braku ogólnego planu. Czynniki centralne noszą się z zamiarem powołania Wojew. Rady Gospodarczej dla ujednostajnienia planów na terenie całego okręgu. Jednakże nie można dopuścić do zamykania już istniejących zakładów.

Do dyskusji dorzucza swój głos ob. B. Wiesiołowski, nacz. Woj. Wydz. Samorządowego, podnosząc fakt, że przyznane województwu kredyty na odbudowę nie wpływają wcale, lub dochodzą z olbrzymim opóźnieniem.

Zakończenie obrad podamy w następnym numerze. (El)

Premier wśród akademików

MIĘDZYZDROJE, 1.9 (PAP). — Do akademickiego obozu morskich AZS na wyspie Woliń pod Szczecinem przybył Premier E. Osóbka-Morawski oraz gen. Spychalski.

Premier przyjmowany owacyjnie przez akademików odbył w godzinach popołudniowych i wieczornych konferencję z młodzieżą, zrzeszoną w młodzieżowych organi-

WYCOFANIE Z OBIEGU STARYCH BILETÓW BANKOWYCH
ŁÓDŹ, 1.9 (PAP). — Narodowy Bank Polski zawiadomił, że z dnim 16 br. przystępuje do wycofania z obiegu biletów Banku Narodowego wartości 500 złotych emalii 1944 r. Bilety te przestają być prawnym środkiem płatniczym z dniem 16 grudnia 1946 r. i będą przyjmowane do wyliczenia przez wszystkie oddziały Narodowego Banku Polskiego od 16 br. do 16 grudnia włącznie.

POWOLANIE

KOMISARZA OSZCZĘDNOŚCIOWEGO W MIN. APROWIZACJI I HANDLU
WARSZAWA, 1.9 (PAP). Min. Apr. i Handlu powołał Komisarza Oszczędnościowego, którego zadaniem będzie inicjowanie wszelkiego rodzaju akcji oszczędnościowych w dziedzinie gromadzenia, przetwórstwa, rozdania i spożycia artykułów, przeznaczonych dla reglamentowanego zaopatrzenia ludności.

Komisarzem oszczędnościowym mianowany został ob. inż. Paweł Bojarski, dyr. Dep. Kontroli Min. Apr. i Handlu.

OSWIADCZENIE AMBASADORA USA W JUGOSŁAWII

BELGRAD, 1.9 (PAP). — Ambasador St. Zjednoczonych w Jugosławii, Patterson, oświadczył, że władze jugosłowiańskie oskarżyły całkowitą współpracę w odnalezieniu szczątków 5 lotników amerykańskich, którzy zginęli w czasie wypadku samolotowego na terytorium Jugosławii.

KONGRES

SOCJALISTÓW FRANCUSKICH

PARYŻ, 1.9 (PAP). — Na dorocznym kongresie Francuskiej Partii Socjalistycznej większość delegatów wyraziła wotum nieufności obecnemu kierownictwu partii. Sprawozdanie polityczne komitetu wykonawczego zostało odrzucone 2964 głosami przeciwko 1365 wobec 185 wstrzymujących się od głosowania.

ROKOWANIA

CZECHOSŁOWACKO - RADZIECKIE

PRAGA, 1.9 (PAP). — Na ostatnim posiedzeniu rządu czechosłowackiego premier Gottwald złożył sprawozdanie z przebiegu rokowań gospodarczych, jakie przeprowadziła delegacja czeska w Moskwie.

Premier rządu oświadczył, że jako rekompensatę za znaczne korzyści, jakich Zw. Radziecki udzielił Czechosłowacji w czasie tych pertraktacji gospodarczych, rząd Czechosłowacji przekazał Zw. Radzieckiemu pewne obiekty przemysłowe i gospodarcze.

ZAKUP KONI W SZWECJI

WARSZAWA, 1.9 (PAP). We wrześniu Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych przeprowadzi w Szwecji zakup 5.000 koni oraz 2.300 sztuk bydła rogatego rasy nizinnąj.

PRZED SIĘDMIU LATY Od Monachium do napaści na Polskę

(Dokończenie)

ROZMOWY MOSKIEWSKIE

W exposé o polityce zagr. ZSRR, 31 maja, komisarz Mołotow zobrazował przebieg i stan tych rokowań:

— Zabezpieczając siebie od bezpośredniej agresji paktami o wzajemnej pomocy między sobą i z Polską oraz zabezpieczając pomoc ZSRR w wypadku napaści agresorów na Polskę i Rumunię, Anglicy i Francuzi pozostawili bez odpowiedzi pytanie, czy ZSRR może liczyć na pomoc z ich strony w wypadku bezpośredniego zagrożenia.

Dotychczasowy przebieg rokowań moskiewskich nie pozostał bez echa w społeczeństwie radzieckim. 29 czerwca „Prawda” pisała: „Anglicy i Francuzi pragną takiego układu, w którym by ZSRR występował w roli parobka, dźwigającego na swych barkach ciężar zobowiązań. Żaden z szanujących się krajów takiego układu nie zawrze, jeśli nie chce być zabawką w

rękach ludzi, lubiących cudzymi rękami wyciągać kasztany z ognia”.

Czas upłynął. 25 lipca Francja i Anglia przyjęły propozycję rządu ZSRR wysłania do Moskwy misji wojskowych. Misje opuściły swe stolicy w 11 dni(!) po wyznaczonym terminie odjazdu. Podróż trwała dalsze 6 dni, gdyż misje udały się drogą morską zwykłym frachtowcem. Wreszcie okazało się, że członkowie ich byli drugorzędnymi osobistościami anglo - francuskich sztabów i nie mieli odpowiednich pełnomocnictw. Rozmowy moskiewskie zakończyły się pełnym fiaskiem.

W wywiadzie, udzielonym „Izwestiom”, marsz. Woroszyłow oświadczył:

— ZSRR uważał, że, nie posiadając wspólnej granicy z agresorem, może okazać pomoc Francji, Anglii i Polsce jedynie w warunkach przepuszczenia wojsk radzieckich przez terytorium Polski. Francuska i angielska misje nie zgodziły się z tym stanowiskiem, a rząd polski otwarcie

oświadczył, że nie potrzebuje i nie przyjmie pomocy ZSRR”.

BAROMETR SPADA

Wrażenie, że duet Chamberlain - Daladier prowadzi podwójną grę, spotęgowała wiadomość w „News Chronicle”, donosząca, że rządy brytyjski i francuski miały jakoby zwrócić się przed początkiem września do Niemiec z pewnymi poważnymi propozycjami. ZSRR miał się przeto na baczności i kiedy Niemcy zaproponowały ZSRR pakt o nieagresji, rząd radziecki propozycję przyjął i 23 sierpnia 1939 r. został w Moskwie podpisany ów słynny radziecko - niemiecki pakt, który faktycznie zabezpieczył ZSRR pokój na przeciąg półtora roku i dał możliwość przegolowania sił dla odparcia przyszłej agresji.

Sytuacja w Europie stawała się niemal z godziny na godzinę coraz bardziej napięta. Senat Gdański zażądał wydaleń polskich władz celnych z obszaru Wolnego Miasta. Rząd Polski w nocy swej wręczonej w Berlinie, stwierdzał dobitnie, że wszelka niemiecka interwencja

w sprawy sporne między Polską a Gdańskiem, będzie uważana za akt agresji.

25 sierpnia Hitler oświadczył Hendersonowi, że Niemcy gotowe są porozumieć się z Anglią pod warunkiem ustąpienia przez Polskę Gdańska i Pomorza. Tegoż dnia Hitler wręczył amb. Colondre list do Daladier, w którym domagał się, aby Francja odmówiła swego poparcia Polsce, oświadczać jednocześnie, że Niemcy nie żywią żadnych pretensji do Alzacji i Lotaryngii.

HITLER SIĘ SPIESZY

W tych krytycznych dniach papież i Roosevelt zwrócili się z apelem do Polski i Niemiec. 28 sierpnia Henderson wręczył Hitlerowi memorandum, w którym W. Brytania wyrażała życzenie pełnego i trwałego porozumienia. Wręczając memorandum, Henderson zauważył, że pośpiech z odpowiedzią nie jest konieczny.

— Ale ja się spieszę — odparł Hitler. 30 sierpnia na granicy polsko - niemieckiej rozpoczęły się akty prowokacji i dywersji. Nowe propozycje niemieckie domagały się natychmiastowego zwrotu Gdańska i plebiscytu na Pomorzu, w któ-

Poprzez kulturę ludową do narodowej

Rozmawiamy z K. Małkiem, dyrektorem M. U. L.

BRAWO MILICJA
 W dniu wczorajszym funkcjonariusze Komendy Wojewódzkiej MO, rozpoczęli prace nad oczyszczeniem z gruzów chodnika u zbiegu ul. Konopnickiej (Partyzantów) i ul. Stalina.
 Pod kierownictwem ppor. Dawida, szefa Wydz. Pol. Wych. Kom. Woj. MO, cały personel komendy podzielił na 6 grup pracując nad uprzątnięciem ulicy.
 Do wywożenia gruzów użyte są 4 samochody i 1 fuhrmanka, będące własnością Kom. Woj. MO.
 Ukończenie prac planowane jest w terminie trzech dni.

W SPRAWIE SKŁADNICY SANITARNEJ
 Jak donosiliśmy w Olsztynie powstała Składnica Sanitarna — punkt rozdzielczy leków dla Olsztynian i apiekę przywrotnych.
 W związku z zaplanowanymi Czytelników podajemy do wiadomości, iż Składnica Sanitarna mieści się przy ul. Nowowiejskiego 12 (naprzeciwko młyna miejskiego, (gem)).

O DODATKOWY PRZYSTANEK
 Na ul. Stalina istnieje jeden tylko przystanek tramwajowy przy gmachu P. C. K. Względem na wygodę pasażerów należałoby zainstalowanie drugiego również przystanku przy skrzyżowaniu ul. Stalina i Mickiewicza (może wzorem innych miast wprowadzić by należało tak zw. przystanek „na żądanie“?).
 Sprawa jest szczególnie aktualna ze względu na początek roku szkolnego w Państw. Gimnazjum Męskim, którego uczni uczniowie korzystają z komunikacji tramwajowej.
 Nie dawajmy powodu młodzieży do ryzykownych „wyczynów“ wyskakujących z tramwaju. (gem).

Zwiedzamy Muzeum
 Muzeum Mazurskie na Zamku otwarte w niedziele, wtorki i czwartki od godz. 10 — 13.
 Działy: sztuki ludowej, sztuki późno — got., barokowej. Poza t m sala Kopernika i Wystawa Kopernikowska Inst. Mazurskiego.

Dzisiaj wieczorem
TEATR IM. ST. JARACZA
 O godz. 20 — Ewa Baudrowska-Turska.
KINO „POLONIA“
 Film produkcji radzieckiej „Zygmunt Kłosowski“.
 Początek seansów 16, 18 i 20.
KINO „MAZUR“
 Film prod. ameryk. „Uwodziciel“.
 Początek seansów o godz. 16, 18 i 20.

ZIOŁA „CHOLEKINAZA“
 H. NIEMOJEWSKIEGO

Wysokie, smukłe jodły ociemniają malowniczo położony na wzgórzu budynek Mazurskiego Uniwersytetu Ludowego w Rudziskach.

Wchodzimy powoli schodami na taras uczelni, napawając się ożywczym tchnieniem starego boru i cudownym widokiem rozciągającej się wokół przyrody.

Wśród drzew i sitowia przeblyskuje gdzieś w dole srebrna, gładka, jak wypolerowana stal, tań jeziora.

Przechodzimy otwarty taras, wstępując po stopniach tam, gdzie w cieniu arkad, wita nas czterowiersz Michała Kajki (w trawestacji): „O ojczyzna nasza mowo, co kwitnieła nam przed laty, zakwitnieś nam na nowo, jako kwitną w lecie kwiaty“. Przychodzi mi na myśl, że gmach ten jest niby ogromna cieplarnia, w której pieczołowicie jest hodowany cudny kwiat mowy polskiej.

Rozmawiamy z dyrektorem M.U.L. ob. Karolem Małkiem, niestrudzonego działaczem społecznym i rzecznikiem niezaprzeczalnej polskości Mazurów.

Dyrektor K. Małek zaznajamia nas z całokształtem i warunkami pracy zespołu pedagogicznego oraz wychowanków uczelni.

Obecnie dobiega końca drugi z kolei kurs, rozpoczęty 25 kwietnia. Termin ukończenia wykładów — 30 sierpnia. II kurs liczy 33 słuchaczy, w tym 23 dziewczęta. Z wyjątkiem ośmiu wychowanków, pochodzących z centralnych województw, wszyscy pochodzą z powiatów województwa olsztyńskiego. Owa ósemka z Macierzy przez bezpośrednie obcowanie z kolegami — Mazurami wywiera znaczny wpływ językowy, który w wielkim stopniu przyspiesza proces przyswajania prawidłowych form języka polskiego przez młodzież mazurską.

Pod względem posiadanego wykształcenia słuchaczy M.U.L. można podzielić na dwie zasadnicze grupy: z wykształceniem szkoły powszechnej (18 osób), i 4 - 6 klas gimnazjum niemieckiego (13). Oprócz tego jest jeden akademik oraz jedna maturzystka. Wiek waha się w granicach od 18 do 25 lat.

M.U.L. jest uczelnią typu wybitnie internatowego. Ob. K. Małek wyraża swe zadowolenie, iż posiadany budynek odpowiada charakterowi uczelni.

W głównym budynku znajdują się 24 pokoje, duża kuchnia i przestronna sala jadalna. W prawym skrzydle mieści się

sala wykładowa, która w godzinach popołudniowych zmienia się w świetlicę. W drugim skrzydle — sale syplaine, zainstalowane na okres letni.

Dla zorientowania się w charakterze wykładów, pobieranych przez słuchaczy Uniwersytetu, które obejmują swym zakresem najważniejsze dziedziny życia społecznego, wyszczególnimy przedmioty z podaniem ilości godzin wykładowych przez czas trwania kursu. A więc: język polski — 100 godzin, historia Polski — 50 godz., literatura polska — 50 godz., kultura ludowa — 70 godz., spółdzielczość — 30 godz., buchalteria i rachunkowość handl. — 40 godz., rolnictwo, hodowla, ogrodnictwo — 40 godz., nauka o Polsce współczesnej — 20 godz., ruchy społ. i społ. - pol. — 20 godz., teatr ludowy — 50 godz., śpiew — 50 godz.

Dochodzą jeszcze do tego zajęcia świetlicowe, trzy razy tygodniowo po półtorej godziny.

Zapytujemy z kolei dyr. Małkę o postępy wychowanków M. U. L. Kładziemy naturalnie, nacisk na język polski.

Pod względem umiejętności językowych słuchaczy Uniwersytetu — dzieli się na 3 grupy. Wstępując do M.U.L. 60% mówiło po polsku dość poprawnie, 35% — słabo, a 5% — coś nie coś rozumiało.

W końcowej fazie wykładów II-go kursu dały się zauważyć znaczne postępy.

1-sza grupa opanowała całkowicie język

polski, 2-ga — mówi i pisze zupełnie poprawnie, a 3-cia — opanowała dostatecznie sztukę pisania, czytania i mówienia, jak również rozumie wszystko.

Wiele czasu poświęca się zajęciom praktycznym z zakresu gospodarki rolnej. Do tych celów służy majątek doświadczalny M.U.L. Otyłki, położony w odległości 2,5 km od uczelni.

— Odczuwany dotkliwy brak byłaby i siły podagowej. Zebyśmy chociaż dostali kilka koni i jeden traktor. A tu nic — mówi dyr. Małek.

Zapytujemy o stronę aprowizacyjną i gospodarczą w samym Uniwersytecie.

— Mimo, że rozciąca nad nami opiekę Min. Oświaty za pośrednictwem Okręgu Szkolnego Mazurskiego oraz starostwo szczycieńskie, daje się zauważyć pewne braki aprowizacyjne.

— Gorzej natomiast przedstawia się sprawa z centralnym ogrzewaniem, którego, mimo usilnych starań z naszej strony, dotychczas nie zainstalowano, co zmusi nas z nadejściem chłódów jesiennych do przerwania trzeciego kursu. Brak nam też urządzeń internatowych, jak: pościeli, łóżek itp.

— Mimo tych trudności nie załamujemy rąk dążąc do osiągnięcia wytyczonego celu: wychowania dobrego człowieka i obywatela, oraz przebudzenie narodość ludu mazurskiego poprzez kulturę ludową do narodowej. (gem)

Zakończenie weryfikacji autochtonów

W odpowiedzi na pismo ob. wojewody olsztyńskiego w sprawie przedłużenia terminu weryfikacji Min. Ziemi Odzyskanych zawiadomiam, że ze względów zasadniczych nie może przychylić się do zgłoszonego wniosku.

W związku z tym do podań o nadawanie obywatelstwa polskiego, które wpłynęły po ustalonym terminie, będą odciążone przepisy ustawy z dn. 28 kwietnia 1946 r. o obywatelstwie Państwa Pol.

skiego osób narodowości polskiej, zamieszkałych na obszarze Ziemi Odzyskanych, oraz przepisy ustawy z dnia 20.I. 1920 r. o obywatelstwie Pań. Pol. jak również o kólnika Nr. 46 Ministra Ziem Odz. z dn. 11.5. 1946 r.

Wszystkie spóźnione wnioski weryfikacyjne będą załatwiane w trybie administracyjnym. Komisją weryfikacyjną pozostaną do załatwienia tylko sprawy zażegły i odwoławcze (i)

Dzieci pożegnały „Skarbówkę“ po zakończeniu kolonii letniej Z.Z.P.S.

Przed paru dniami w majątku „Skarbówka“ odbyło się uroczyste zakończenie kolonii letniej dla dzieci pracowników skarbowych w Olsztynie.

Na wniosek dyrektora Izby Skarbowej

mgr. Mieczysława Sawickiego, pracownicy Izby poruczyli ob. Władysławowi Błażewskiemu kierownikowi Referatu Społecznego, zaszczytną misję zorganizowania kolonii letnich dla dzieci pracowników skarbowych w Olsztynie.

Dzięki pracy i zabiegom ob. W. Błażewskiego już 20 lipca br. nastąpiło otwarcie kolonii letnich w majątku „Skarbówka“ pow. Olsztyn, pozostającym pod zarządem Izby Skarbowej.

Utworzenie kolonii letnich było prawdziwym dobrodziejstwem dla matek, gdyż przyniosło im wielkie odciążenie tak pod względem materialnym jak i moralnym, a 40-oro najmłodszych obywateli na świeżym powietrzu i przy obcym odżywianiu wydatnie podreperowało swoje nadwątłone przez wojnę organizmy.

Kierownictwo wychowawcze, złożone w doświadczone ręce ob. Lewandowskiej, nauczycielki szkoły powszechnej Nr. 2 w Olsztynie, która też z całym poświęceniem oddała się tej pracy.

W dniu zakończenia wywiezawców już od samego rana odświętnie ubrane dzieci oczekiwaly przybycia gości i rodziców.

Popołudniu wraz z przybyciem dyrektora Izby Skarbowej w Olsztynie mgr. M. Sawickiego, owacyjnie witanego przez zgromadzonych wychowanków „Skarbówki“, rozpoczęły się uroczystości, na które składał się szereg produkcji artystycznych w zakresie sztuki ludowej — w wykonaniu własnego zespołu.

Z żalem i z nadzieją powrotu na przyszły rok żegnali dzieci „Skarbówkę“, miejsce wielu mile spędzonych wspólnie chwil. (bot)

stosuje się przy chorobach wątroby, katarze żołądka i kiszek, uporczywych zaparciach, złej przemianie materii i artretyzmie. — — — — — Sprzed. w apt. i skl. apt. Labor. Fizjol.-Chem. „CHOLEKINAZA“, Warszawa, Mokotowska 50. 1618

GIMNAZJUM STOLARSKIE W RESZLU

Władze szkolne mając na uwadze wielkie możliwości rozwoju przemysłu drzewnego na ziemiach mazursko-warmijskich zorganizowały w Reszlu Państwowe Gimnazjum Stolarskie. Program nauki czteroletni w zakresie gimnazjum ogólnokształcącego z jęz. obcym oraz przedmiaty specjalne.

Zapisy kandydatów przyjmuje kancelaria, Reszle, ul. Podzamcze 1, Kandydaci, którzy wykazała się świadectwem ukończenia 7 klas szkoły powszechnej będą przyjęci bez egzaminu.

Nauka w szkole bezpłatna, ponadto przy szkole organizuje się internat.

PLAGA DZIKÓW POD BRANIEWEM

W rejonie Braniewa (wieś: Bładno, Wierzęby, Henrykowo) oraz Ornety pod wsią Czyściec dzikie chodzą obżwymi stadami rżąc całe pola kartofli, które są poddawawym pozwoleniem osiadłych tutaj repatriantów.

Wojsko pogranicza powinno podjąć akcję zwalczania tej plagi, która w żmie stać się może prawdziwą klęską, jeśli wygłodzone stada będą podchodziły pod wsię, rżąc kopce z ziemniakami.

Na terenie Braniewa istnieje Towarzystwo Łowieckie „Dzik“, ale niestety nie posiada ani jednej strzelby. (ZAP).

rym wzięliby udział wszyscy Niemcy zamieszkujący te tereny, urodzeni tam, a także wysiedleni. Było jasne, że Niemcy nie liczą w ogóle na przyjęcie tych propozycji przez Polskę.

31 sierpnia Henderson oświadczył Ribbentropowi, że rząd polski i powierzył prowadzenie rokowań amb. Lipskiemu. Ribbentrop zażądał specjalnych pełnomocnictw, po które Lipski zwrócił się telefonicznie do Warszawy.

Wieczorem 31 sierpnia, o godz. 7.45, Lipski został przyjęty przez Ribbentropa, któremu oświadczył, że rząd polski potwierdza swą zgodę na bezpośrednie rozmowy. W dwie godziny później rząd niemiecki oficjalnie powiadomił ambasadorów Francji i Anglii, że brak pełnomocnictw ze strony Lipskiego uważa za odmowną odpowiedź Polski.

Pospiech, z jakim działała dyplomacja niemiecka, tłumaczył się wystąpieniem Mussoliniego w roli arbitra i pośrednika, co było nie na rękę Niemcom, polącym ostatnie mosty za sobą.

OD PIĄTKU DO NIEDZIELI
 W piątek, 1 września 1939 r., o godz. 4

rano wojska niemieckie przekroczyły granice Polski.

Wieczorem Henderson i Conlondre wręczyli Ribbentropowi jednakowej treści noty, żądające przerwania działań wojennych i wycofania wojsk niemieckich z terytorium Polski. W wypadku odmowy rządu mocarstw sprzymierzonych uprzedzały, że bez zwłoki przystąpią do wypełnienia swoich zobowiązań wobec Polski.

2 września Henderson usłyszał odpowiedź, że nie Niemcy na Polskę, ale Polska napadła na Niemcy.

3 września, o godz. 11, Halifax powiadomił posła niemieckiego w Londynie, że W. Brytania znajduje się w stanie wojny z Niemcami. O godz. 12.40 zostały zerwane stosunki dyplomatyczne między Francją i Niemcami, Irlandia, Hiszpania, Belgia i Holandia ogłosiły neutralność. Słowacja wypowiedziała Polsce wojnę.

Pożar wojenny objął Europę. Podlegające osiągnęli swój cel. Ludność została wtrącona w odmenty drugiej wojny światowej (tg)

Wczoraj, w godzinach rannych, przybyła drużyna warszawskiej „Legii”, która dziś na Stadionie WF i PW o godz. 17 rozegra mecz piłkarski z reprezentacją Olsztyna.

„Legia” przybyła w składzie 17 graczy z kpt. Julianem Neidingem, jako kierownikiem ekspedycji, na czele. Przecwko Olsztynowi grać będą: Motyliński; Waksman, Kurek; Nowacki, Piszczek, Szafarski; Jurkowski, Pawłowicz, Szymański, Cy-

ZAPISY DO SZKÓŁ SPÓŁDZIELCZYCH

Z dniem 1 września 1946 r. otwarte zostaną w Kętrzynie (dawniej Rastembork) koedukacyjne szkoły zawodowe, których zadaniem jest kształcenie pracowników dla ruchu spółdzielczego:

1. Państwowa Szkoła Przeposobienia Spółdzielczego I st. (roczna)

2. Państwowe Liceum Spółdzielcze (2-letnie)

O przyjęciu do szkoły Przysp. Spółdzielczego ubiegać się mogą kandydaci (tki), którzy: a) ukończyli 18 rok życia, b) ukończyli pełną szkołę powszechną, c) odbyli dwumiesięczną praktykę spółdzielczą.

Pierwszeństwo mieć będą zgłoszeni przez Spółdzielnię pracownicy i kandydaci na pracowników spółdzielni, kandydaci kierowani przez organizacje młodzieżowe (Wici, OM TUR, i Zw. Walki Mł.), którym organizacje te zapewnią stypendia, a wreszcie młodzież zgłaszająca się indywidualnie. W miarę wolnych miejsc mogą być przyjęci wyjątkowo w tym roku kandydaci bez praktyki.

Do rocznej klasy przygotowującej do liceum przyjęta będzie młodzież, która ukończyła co najmniej klasę 2-gą gimnazjum ogólnokształcącego lub zawodowego i 18 lat życia.

Do podań o przyjęcie dołączyć należy: 1. metrykę urodzenia, 2. ostatnie świadectwo szkolne, 3. własnoręcznie napisany życiorys, 4. świadectwo szczepienia przeciwdrobnego, 5. opinię spółdzielni, 6. zaświadczenie o odbytej praktyce spółdzielczej, 7. zobowiązanie do pracy w ruchu spółdzielczym po ukończeniu szkoły.

Podania należy wnieść do kierownictwa szkół w Kętrzynie do dnia 10 września 1946 roku.

O przyjęciu zadecyduje egzamin sprawdzający, o terminie którego kandydaci zostaną powiadomieni.

Przy szkołach czynny będzie internat; opłaty za wyżywienie ponoszą uczniowie (uczennice) w wysokości kosztów rzeczywistych. Dla młodzieży niezamożnej przewidziane są ulgi, względnie stypendia.

1630-1

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Zarząd Miejski m. Olsztyna ogłasza przetarg nieograniczony na dostarczenie kotłowni centralnego ogrzewania wodnego w gmachu Ratusza. Słupy kosztorysu ofertowy zainteresowani mogą otrzymać w Wydziale Technicznym Zarządu Miejskiego (gmach Ratusza) pokój nr 88.

Oferty należy składać w Wydziale Technicznym do dnia 12 września 1946 r. godz. 10.00, w zalakowanych kopertach. Otwarcie ofert nastąpi 12 września 1946 r. o godz. 12.00.

Zarząd Miejski zastrzega sobie następujące prawa: wyboru oferenta niezależnie od cen i warunków, unieważnienie przetargu bez podania powodów i ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań, prawo zwiększenia lub zmniejszenia robót o 25% bez podwyższania wynagrodzenia.

Oferent składa łącznie z ofertą wadium w wysokości 2,5% od sumy zaofertowanej. Instytucje państwowe od wadium są zwolnione.

Prezydent m. Olsztyna
(-) T. Pałucki

DZIŚ: LEGIA--OLSZTYN

Co mówi kierownik ekspedycji kpt. Neuding

ganik, Hawalewicz. Jak się dowiadujemy czterech najlepszych graczy „Legii” wyjechało w reprezentacji Warszawy na mecz z Poznaniem.

W dniu wczorajszym „legioniści” rozlokowali się w Hotelu Warszawskim, po czym byli gośćmi MOZPN. Piłkarze podkreślają serdeczne przyjęcie, zgotowane przez miejscowe czynniki sportowe z mjr. Skórzyńskim na czele. Silne wrażenie na gościach wywarły zniszczenia wojenne Olsztyna.

„Legia” jest dobrej myśli, jeśli chodzi o wynik dzisiejszego spotka-

nia. Niespodzianki nie są jednak wykluczone. Kpt. Neuding oświadczył, że „jeśli przegramy, za dwa tygodnie zjawimy się w pełnym składzie i weźmiemy rewanż”.

Wierzmy, że „Legia” okaże się godna swej wspaniałej historii i mecz dzisiejszy będzie pokazem futbolu najwyższej klasy. (gem)

WKS GRANIT — KS ZRYW

We wtorek Olsztyn gościć będzie warszawską drużynę piłkarską WKS „Granit”, która rozegra mecz z KS Zrywem. „Zryw” pod kierunkiem nowego trenera ob. Henryka Garski poczynił poważne postępy. Mecz zostanie rozegrany na stadionie WP przy ul. Artyleryjskiej o godz. 17, bez względu na pogodę.

AKADEMICY KRAKOWSCY NA MAZURACH

w gościnnym majątku Zw. Zaw. Prac. Państwowych

Na zaproszenie Związku Zawodowego Pracowników Państwowych w ciągu sierpnia gościło w Domu Wypoczynkowym tegoż Związku w Salinach 26 sędziwych akademików naszej najstarszej uczelni — Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Przymiotnik ten, tak rażąco zwykle w zestawieniu z akademikami, tym razem jest wyjątkowo prawdziwy dzięki szczególnie serdecznej opiece Z. Z. P. P. i staraniom ob. Basi Poznańskiej, kierowniczki Domu.

Wdzięczni akademicy starali się ze wszystkich sił odplacić za tyle serca i życzliwości, które im okazano. Wyraziło się to, obok wyjątkowych „wyczynów”, natury konsumpcyjnej przy posiłkach, również w postaci uświetnienia swymi popisami dożynek, które odbyły się w Salinach.

Po złożeniu licznych wieńców dożynekowych przez pracowników majątku władzom Związku, jako gospodarzom, studenci krakowscy wystąpili z własnym wieńcem i starą dożykową pieśnią mazurską oraz pokazem pieśni i tańców regionalnych.

Swoją obecnością i inicjatywą umieli studenci krakowscy wnieść pierwiastek

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Państwowe Nieruchomości Ziemskie — Zarząd Okręgowy w Olsztynie, ul. Bogumiła Linki — ogłasza przetarg nieograniczony na odbudowę spalonego budynku w Olsztynie przy A. Wojska Polskiego nr 57. Oferty w zalakowanych kopertach, bez znaku firmowego z napisem: „Odbudowa spalonego budynku” należy składać do skrzynki przetargowej do dnia 7-go września 1946 r. o godz. 12-tej w biurze Zarządu Okręgowego w Olsztynie przy ul. Bogumiła Linki, pokój nr 2, gdzie też oferty mogą otrzymać za zwrotem kosztów warunki przetargowe, warunki wykonania robót i słupy kosztorysu.

Otwarcie ofert w obecności oferentów, nastąpi w dniu 9.IX.1946 r. o godz. 10-iej. Do oferty należy dołączyć kwit depozytowy na wpłacone wadium w wysokości 1,5% sumy ofertowej, w Banku Rolnym w Olsztynie na konto bieżące PNZ nr 111. Wadium przepada jeżeli oferent, pomimo utrzymania się przy przetargu, uchyla się od podpisania umowy lub nie złoży przed podpisaniem umowy zobowiązania, że z rachunków przejściowych tytułem gwarancji potrącone będzie 10% sumy rachunków.

PNZ zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn oraz bez obowiązku ponoszenia z tego tytułu jakichkolwiek odszkodowań, prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wynik przetargu oraz prawo uznania, że przetarg nie dał dodatniego wyniku.

Dyrekcja

świeżości i atmosfery łączności i jedności kulturalnej przastarego Krakowa z Ziemią Mazurską.

Jak się ostatnio dowiadujemy — akademicy z przastarej Wszechnicy Jagiellońskiej uchwalili prowadzić na terenie Krakowa żywą akcję propagandową na rzecz ziemi Warmijsko-Mazurskiej. W tym celu nawiązano żywy kontakt z Instytutem Mazurskim w Olsztynie, odbyto szereg konferencji z dr. Szymańskim, kreśląc plan pracy informacyjnej, oraz wydawnictw naukowych o Mazurach i Warmii.

Bratnia Pomoc naszej Wyższej Szkoły Nauk Prawno-Ekonomicznych również nawiązała stosunki z krakowskimi kolegami, którzy obiecali przyjąć z pomocą młodej placówce naukowej Olsztyna.

Uchwalono utrzymywać bliższą więź kulturalną, koleżeńską i towarzyską.

Goście krakowscy na zakończenie swojej wizyty w Olsztynie byli podejmowani herbatką przez prezydnta miasta ob. T. Pałuckiego, od którego dowiedzieli się wielu ciekawych rzeczy o stolicy Warmii i Mazur.

(z. a.)

AUDYCJE RADIOWE W TYGODNIU OBRONY PRZECIWOŻAROWEJ

W dniu 3 bm. od godz. 21.30 do godz. 21.55 wygłoszona będzie przez radio na całą Polskę audycja pod tytułem „Dzień pracy strażaka”.

Dnia 4 bm. od godz. 21 do 22 ogólnopolska audycja słowno-muzyczna na temat pożarnictwa.

Dnia 6 bm. wyłącznie przez rozgłośnie Katowicką wygłoszona będzie audycja strażacka dla dzieci od godz. 14.50 do godz. 15.

CET DO MARYNAT CUKIER kg 180 zł DRODZE kg 430 zł

Handel kolonialno-spożywczy
M. OSTASZEWSKI
ul. Partyzantów 77
1668

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Ciechanów na nazwisko Rzeczkowski Edward, ur. 16.4.1925 r. 1662

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę ewakuacyjną, wydaną przez Urząd Ewakuacyjny, rejon Rzesza pow. Wilno, na nazwisko Boguszewicz Mieczysław. 1663

Zapisujcie się na członka LIGI MORSKIEJ

SZKOLENIE NOWYCH KADR MIERNICZYCH

Jednym z bardzo ważnych zawodów, którego prace stanowią wstęp do wszelkich poczynań z odbudową Kraju jest miernictwo. Zakres prac mierniczych obejmuje: pomiary podstawowe Kraju, reformę rolną, planowanie wiejskie, rozległą dziedzinę miernictwa miejskiego, regulacji osiedli, kartografię oraz fotogrametrię.

Na skutek rozwijających się robót inwestycyjnych odbudowy Kraju i planowej gospodarki państwowej są dla mierniczych na długie lata zapewnione dobre warunki zarobkowania i stałość pracy.

W związku z powyższym zapotrzebowanie na fachowe siły miernicze jest znaczne i będzie długotrwałe.

Rolę przygotowania kadr mierniczych spełniają obecnie następujące uczelnie:

1. **Gimnazja miernicze:** w Łodzi (ul. Sienkiewicza 60), w Bydgoszczy (ul. św. Trójcy 37), w Katowicach (Śląskie Zakłady Techniczne), we Wrocławiu (ul. Stalina 5), w Lublinie (Aleja Długosza 2) i Jarosławiu (Szkoła Budowlana). Warunki przyjęcia: ukończona szkoła powszechna.

2. **Licea miernicze:** w Warszawie (ul. Hoża 88), w Krakowie (ul. Krupnicza 44), w Katowicach (Śląskie Zakłady Techniczne) i Jarosławiu (Szkoła Budowlana). Warunki przyjęcia: ukończone gimnazjum ogólnokształcące lub zawodowe.

3. **Wydziały Geodezyjne:** Politechniki Warszawskiej (ul. Lwowska 7) i Krakowskiej (Aleja 3 Maja 7). Warunki przyjęcia: ukończone liceum ogólnokształcące lub zawodowe.

W okresie nauki, praktyki wakacyjne uczni! są płatne. 1659

OGŁOSZENIA

HURTOWNIA galanterijna, Feliks Aszyk, Łódź, Nowomiejska 5, poleca wszelką drobną galanterię, bieliznę, biżuterię szluczną, kosmetykę. Ceny niskie. Prowincja za zaliczeniem. 1641-3

SPRZEDAŻ i kupno radiodiodników i lamp. Badanie emisji wszystkich lamp. Olsztyn, Jakuba 29, sklep. 1506

PAŃSTWOWY URZĄD REPATRIACYJNY podaje do wiadomości, że poszukuje lekarza na punkt etapowy w Olsztynie. Bliższych szczegółów osoby zainteresowane dowiedzą się w PUR ul. Szrejbiera 9-10 w dziale zdrowia, pokój nr 9, godz. 9 - 11. 1664

PROFESORKA muzyki (fortepian) z Warszawy, poszukuje pokoju za lekcje. Zgłoszenia kierować: Liceum Ogrodnicze, Pańska 3. 1665

UNIEWAŻNIAM zagubione dokumenty: kartę rozpoznawczą, dwa dowody koni, kartę rejestracyjną RKU wystawioną w Sierpcu, papiery przesiedleńcze PUR-u, na nazwisko Wiśniewski Julian, zam. we wsi Tolnik, pow. Reszel. 1645-1

UNIEWAŻNIAM dowód na konia, zarejestrowanego pod nr 338 na nazwisko Szulc Franciszek, Marwałd, pow. Ostród. 1646-2

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Ciechanów, zaświadczenie komisji weryfikacyjnej Ofłagu II B, Arnswalde, oraz poświadczenie awansu, wydane przez gen. bryg. Olbrychta, na nazwisko Krzykowski Henryk, ur. 1.1.1914 r. 1647-1

UNIEWAŻNIAM zag. dok. 30.VIII.46 kartę rej. konia wydaną przez gm. Janowo, pow. Przasnysz, na nazwisko Chmielewski Franciszek, zam. Elkiertowo, pow. Morąg. 1657

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Rastembork oraz kartę ewakuacyjną, wydaną przez PUR Nowo - Święciany, na nazwisko Stempka Czesław, ur. 17.11.1920 r. 1660

UNIEWAŻNIAM zagubiony protokół osadnictwa, wydany przez PUR Licbark, na nazwisko Czupryjak Jan, zam. w Starym Dworze, pow. Lidzbark. 1661

UNIEWAŻNIAM kartę ewakuacyjną, wydaną przez PUR Szums, oraz wizę wyjazdową, na nazwisko Lachowicz Julian. 1666

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. 22-go Lipca 16. Telefon Nr. 81-90. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redakcja przyjmuje w godz. 11 - 13.

Administracja czynna w godz. 9 - 14.

Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Gosp. Spółdz.” w Olsztynie.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł za wyraz (najmniej 50 zł), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł za wyraz (najmniej 30 zł). Ogłoszenia urzędowe przetargi i nekrologi: 1 mm wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratorki otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w porządek ziajki pismo narazie nie wychodzi.